

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 10 lipca 2020 r.

Pozycja 215

POSTANOWIENIE

z dnia 11 marca 2020 r.

Sygn. akt Ts 209/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Leon Kieres – przewodniczący
Rafał Wojciechowski – sprawozdawca
Jakub Stelina,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 4 września 2019 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej,

po s t a n a w i a:

- 1) uwzględnić zażalenie i nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg w zakresie badania zgodności art. 408 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1882, ze zm.) z art. 45 ust. 1 w związku z art. 190 ust. 4, oraz art. 190 ust. 4 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,**
- 2) nie uwzględnić zażalenia w pozostałym zakresie.**

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 30 października 2017 r. (data nadania) Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej (dalej: skarżący), reprezentowany przez radcę prawnego, zakwestionował zgodność:

1) art. 408 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.; dalej: k.p.c.) z art. 45 ust. 1 w związku z art. 190 ust. 4, oraz art. 190 ust. 4 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;

2) art. 406 k.p.c. w zakresie, w jakim w postępowaniu przed sądem drugiej instancji w sytuacji, gdy o wznowieniu postępowania orzeka po raz pierwszy sąd drugiej instancji, nie stosuje się na jego podstawie odpowiednio art. 394 § 1 k.p.c., z art. 32, art. 31 ust. 3, art. 64 ust. 2 w związku z art. 176 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji;

3) art. 394 § 1 k.p.c. „w zakresie, w jakim w postępowaniu przed sądem drugiej instancji w sytuacji, gdy o wznowieniu postępowania orzeka po raz pierwszy sąd drugiej instancji:

- a) nie stosuje się go do orzeczeń sądu drugiej instancji w związku z art. 406 k.p.c.,

b) nie stosuje się go do orzeczeń sądu drugiej instancji w związku z postępowaniem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w sytuacji, gdy o odmowie ustanowienia po raz pierwszy orzeka sąd drugiej instancji”

z art. 32, art. 31 ust. 3, art. 64 ust. 2 w związku z art. 176 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

2. Zarządzeniem sędziego TK z 25 czerwca 2019 r. wezwano skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi, przez:

1) wskazanie orzeczenia ostatecznego w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji;

2) udokumentowanie daty doręczenia skarżącemu orzeczenia, o którym mowa w pkt 1 tego zarządzenia przez doręczenie oryginału koperty lub jej kopii poświadczonej przez pełnomocnika za zgodność z oryginałem;

3) wskazanie, jakie wolności lub prawa skarżącego wyrażone w:

a) „art. 45 w związku z art. 190 ust. 4 Konstytucji”, oraz „art. 190 ust. 4 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji” – zostały naruszone przez zakwestionowany w skardze art. 408 k.p.c.,

b) art. 32 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 3, art. 64 ust. 2 w związku z art. 176 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji – zostały naruszone przez zakwestionowany w skardze art. 406 k.p.c.,

c) art. 32 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 3, art. 64 ust. 2 w związku z art. 176 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji – zostały naruszone przez, zakwestionowany zakresowo w skardze, art. 394 § 1 k.p.c.;

4) dokładne wyjaśnienie sposobu naruszenia konstytucyjnych wolności i praw skarżącego, o których mowa w pkt 3 tego zarządzenia;

5) udokumentowanie daty wystąpienia przez skarżącego do Sądu Rejonowego w T. z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej w związku z orzeczeniem Sądu Okręgowego w K. z 27 lutego 2017 r. (sygn. akt [...]; dalej: postanowienie Sądu Okręgowego z 27 lutego 2017 r.);

6) doręczenie:

a) 4 egzemplarzy pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej, a także reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym,

b) odpisów (albo kopii poświadczonych przez pełnomocnika za zgodność z oryginałem): postanowienia z 27 lutego 2017 r. Sądu Okręgowego, postanowienia z 30 maja 2017 r. Sądu Okręgowego w K. (sygn. akt [...]), postanowienia z 7 września 2017 r. Sądu Okręgowego w K. (sygn. akt [...]), wydanego po rozpatrzeniu zażalenia na postanowienie z 12 czerwca 2017 r. Sądu Rejonowego w T. (sygn. akt [...]), oddalającego wniosek skarżącego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

3. W piśmie z 10 lipca 2019 r. (data nadania) pełnomocnik skarżącego wskazał, że ostatecznym orzeczeniem w jego rozumieniu jest postanowienie Sądu Okręgowego z 27 lutego 2017 r. oraz udokumentował datę doręczenia tego postanowienia.

Podniósł również argumenty na uzasadnienie swoich zarzutów przedstawionych w skardze.

4. Postanowieniem z 4 września 2019 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania biegu wniesionej skardze.

4.1. Trybunał podniósł, że skarżący nie doręczył ani pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej, a także reprezentowania skarżącego w postę-

powaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, ani odpisów (albo kopii poświadczonych przez pełnomocnika za zgodność z oryginałem) postanowień, zapadłych w jego sprawie. Skarżący nie podał również i nie udokumentował daty wystąpienia do Sądu Rejonowego w T. z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej w związku z postanowieniem wskazanym jako ostateczne.

4.2. Trybunał wskazał również, że Sąd Okręgowy, wydając orzeczenie z 27 lutego 2017 r., nie opierał się na zaskarżonych: art. 406 i art. 394 § 1 k.p.c.

5. W piśmie z 23 września 2019 r. (data nadania) skarżący domagał się nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

5.1. W pierwszej kolejności podniósł, że nie otrzymał drugiej z trzech stron zarządzenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 25 czerwca 2019 r., wzywającego do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej. Podkreślił, że na stronie trzeciej zarządzenia poinformowano go jedynie o konieczności usunięcia braków we właściwym terminie, pod rygorem odmowy nadania skardze biegu.

5.2. Skarżący wskazał również, że sądy podejmujące kolejne orzeczenia pod tą samą sygnaturą, co orzeczenie wskazane jako ostateczne, opierały się na wszystkich zaskarżonych przepisach.

6. Zarządzeniem przewodniczącego składu orzekającego Trybunału Konstytucyjnego z 18 grudnia 2019 r. przesłano pełnomocnikowi skarżącego odpis zarządzenia sędziego Trybunału z 25 czerwca 2019 r., wzywając do usunięcia braków formalnych skargi w terminie 7 dni od daty doręczenia zarządzenia.

7. Pismem z 8 stycznia 2020 r. (data nadania) pełnomocnik skarżącego odniósł się do zarządzenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 25 czerwca 2019 r. i usunął wskazane tam braki formalne złożonej skargi.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej. Trybunał rozpatruje zażalenie w składzie trzech sędziów na posiedzeniu niejawnym. Rozpoznając zażalenie bada zakwestionowane postanowienie pod kątem prawidłowego zidentyfikowania w nim przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał stwierdza, że argumenty sformułowane w przesłanych pismach (zażalenie z 23 września 2019 r. oraz pismo procesowe z 8 stycznia 2020 r.) oraz usunięcie przez skarżącego braków formalnych, wskazanych w zarządzeniu Trybunału Konstytucyjnego z 25 czerwca 2019 r. pozwalają na uwzględnienie zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 4 września 2019 r. w zakresie, w jakim dotyczą art. 408 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1882, ze zm.; dalej: k.p.c.).

3. Należy następnie podnieść, że zakwestionowane przez skarżącego art. 406 i art. 394 § 1 k.p.c. nie stanowiły podstawy wydanego orzeczenia w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji. Sąd Okręgowy, orzekając w przedmiocie przekroczenia terminu żądania wznowienia postępowania, nie stosował bowiem norm wynikających z art. 406 czy też art. 394 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na względzie Trybunał uznał, że rozpatrywana skarga w zakresie, w jakim dotyczy powyższych przepisów, nie spełnia podstawowego warunku wynikającego z art. 79 ust. 1 Konstytucji, doprecyzowanego w art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK, a w konsekwencji nadanie dalszego biegu skardze w tym zakresie nie jest możliwe.

4. Mając na uwadze powyższe ustalenia, Trybunał Konstytucyjny na podstawie art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK uwzględnił zażalenie w zakresie, w jakim dotyczy ono art. 408 k.p.c. i nadał dalszy bieg skardze konstytucyjnej.